

به نام خداوند جان آفرین

دانشگاه علوم پزشکی لرستان

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی

فرم طرح دوره برای دروس (ترکیبی، حضوری، و مجازی)

(برای یک دوره درس کامل، برای مثال: ۱۷ جلسه‌ی دو ساعته برای یک درس دو واحدی)

اطلاعات کلی درس:

نام دانشکده: پرستاری و مامایی خرم‌آباد گروه آموزشی: سلامت جامعه، سالمندی و روان نام درس: پرستاری سلامت جامعه (۱)
تعداد واحد: ۱/۵ واحد نوع واحد: نظری- تخصصی پیش‌نیاز: اپیدمیولوژی زمان برگزاری کلاس: روز دوشنبه
ساعت: ۱۳-۱۵ مکان برگزاری: دانشکده پرستاری- کلاس شماره ۳

مشخصات مدرسان درس:

نام و نام خانوادگی	تخصص	گروه آموزشی	راه‌های ارتباطی	سهم مدرس از درس (%)
استاد مسئول* دکتر زینب خدایاری مطلق	دکترای تخصصی پرستاری	سلامت جامعه، سالمندی و روان	۰۹۱۶۸۵۵۰۳۵۸ zeynab.khodayari@gmail.com	۱۰۰٪

اطلاعات فراگیران:

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: کارشناسی پرستاری تعداد: ۳۴ نفر

شرح دوره (درس):

- درس پرستاری سلامت جامعه، یکی از دروس اصلی و تخصصی رشته پرستاری در مقطع کارشناسی است که مفاهیم مرتبط با سلامت جامعه را از دیدگاه پرستاری و به شیوه‌ای ملموس‌تر برای آماده سازی پرستاران این تخصص ارائه می‌دهد. نظر به اینکه تأمین سلامت جامعه در گرو ارائه خدمات سلامت توسط نیروی انسانی آموزش دیده است، در این درس مفاهیم اصلی سلامت جامعه شامل سلامتی و طیف سلامت و بیماری؛ پیشگیری از بیماری‌ها؛ مراقبت‌های اولیه بهداشتی؛ حفظ و ارتقاء سلامت؛ نقش و فعالیت‌های پرستار سلامت جامعه و تیم سلامت؛ نظام‌های ارائه دهنده خدمات سلامت؛ نیازهای بهداشتی جامعه؛ فرآیند آموزش بهداشت؛ اقتصاد سلامت؛ ایمن سازی و بهداشت مدارس گنجانده شده است.
- بخش اصلی محتوای آموزشی این درس به صورت حضوری و رودر رو با فراگیران و از طریق سخنرانی‌های برنامه‌ریزی شده ارائه می‌شود.
- فراگیران می‌بایست هر جلسه در فرآیند یاددهی- یادگیری مشارکت کنند (بحث گروهی، پرسش و پاسخ).
- بخشی از محتوای آموزشی به صورت گروهی توسط دانشجویان ارائه خواهد شد (کنفرانس گروهی).
- محتوای آموزشی در سامانه طبیب به آدرس tabib.lums.ac.ir بارگذاری خواهد شد.
- نیاز است فراگیران از پیش منابع معرفی شده مربوط به موضوع جلسه درس را مطالعه کنند تا بتوانند در فرآیند یادگیری فعالانه مشارکت کنند. مطالعه دروس آموخته شده قبلی برای عمق بخشیدن به یادگیری و توانایی مرتبط ساختن سازه‌های محتوای جدید با مباحث پیشین، همچنین آمادگی جهت آزمون‌های کوتاه کلاسی (Quiz/ Short Test) ضروریست.

توانمندی‌ها یا فعالیت‌های مورد انتظار از فراگیران در پایان درس

دانشجو در پایان این دوره بتواند:

- (۱) تاریخچه، تعاریف و مفاهیم بهداشت جامعه را شرح دهد.
- (۲) دامنه کاری، نقش و فعالیت‌های پرستار سلامت جامعه را تعریف کند.
- (۳) مفاهیم سلامت، طیف سلامت و بیماری و سطوح پیشگیری را بیان کند.
- (۴) عوامل تعیین کننده سلامت (زیستی، فرهنگی، اجتماعی، مذهبی) و چگونگی عملکرد پرستار جامعه نگر را شرح دهد.

- ۵) اهداف، اصول و اجزای مراقبت‌های بهداشتی اولیه (PHC) و نقش پرستار را شرح دهد.
- ۶) نظریه‌ها و الگوهای مرتبط با حفظ و ارتقاء سلامت را شرح داده و با هم مقایسه کند.
- ۷) نظام‌های ارائه دهنده خدمات سلامت جامعه و اصول نیازسنجی بهداشتی جامعه را توضیح دهد.
- ۸) اقتصاد سلامت، تأثیر اقتصاد بر سلامتی و نقش پرستار در اقتصاد سلامت را توضیح دهد.
- ۹) مفاهیم گروه، پویایی گروه، اهداف و نقش‌های گروه را بیان نماید.
- ۱۰) انواع گروه‌های آسیب پذیر و نقش پرستار سلامت جامعه در گروه‌های آسیب پذیر را توضیح دهد.
- ۱۱) مفهوم ایمن‌سازی، انواع ایمنی، برنامه‌های کشوری ایمن‌سازی و مداخلات پرستاری قبل، حین و پس از واکسیناسیون را شرح دهد.
- ۱۲) اصول بهداشت مدارس، نقش پرستار مدرسه در غربالگری دانش‌آموزان و معیارهای رشد و تکامل کودک را بیان کند.
- ۱۳) اهمیت سلامت مادران و نوزادان را درک نماید و شاخص‌های اصلی دستیابی به سلامت مادران و نوزادان را بیان کند.

اهداف کلی درس:

در طول دوره، دانشجویان با دانش و اطلاعات لازم در زمینه مبانی سلامت آشنا شده تا با به کارگیری اصول خدمات بهداشتی اولیه بتوانند در قالب فرایند پرستاری و مبتنی بر شواهد، تدابیر مناسب جهت حل مشکلات سلامت جامعه را ارائه نمایند.

الف) در حیطه شناختی:

- ۱) مفاهیم مربوط به بهداشت جامعه و پرستاری سلامت جامعه را تعریف نمایند.
- ۲) دامنه کاری، نقش و فعالیت‌های پرستار سلامت جامعه را توضیح دهند.
- ۳) تمایز سطوح سلامت و بیماری را در طیف سلامت و بیماری درک کند.
- ۴) سطوح پیشگیری را بیان کند و برای هر کدام بتواند مثال بیاورد.
- ۵) چگونگی عملکرد پرستار جامعه‌نگر را با توجه به عوامل تعیین‌کننده سلامت تحلیل نماید.
- ۶) نظریه‌ها و الگوهای مرتبط با حفظ و ارتقاء سلامت را تبیین و با هم مقایسه کند.
- ۷) اقتصاد سلامت، تأثیر اقتصاد بر سلامتی و نقش پرستار در اقتصاد سلامت را تحلیل کند.
- ۸) نظام‌های ارائه دهنده خدمات سلامت جامعه را به صورت سلسله‌مراتبی بشناسد و بتواند نمودار آن را ترسیم نماید.
- ۹) اصول نیازسنجی بهداشتی جامعه را توضیح دهد.
- ۱۰) مفاهیم پویایی گروه، گروه‌های آسیب‌پذیر، اهداف و نقش‌های و نقش پرستار سلامت جامعه در گروه را بیان نماید.
- ۱۱) براساس برنامه کشوری ایمن‌سازی بتواند سن و نحوه تزریق هر کدام از واکسن‌ها و مداخلات پرستاری قبل، حین و پس از واکسیناسیون را شرح دهد.

ب) در حیطه عاطفی:

- ۱) از ضرورت کاربرد علم سلامت عمومی و سلامت جامعه در پرستاری طرفداری کند. (ارزش‌گذاری)
- ۲) با اشتیاق کامل پیگیر مباحث مطرح شده باشد. (پاسخ دادن)
- ۳) در بحث‌های گروهی کلاس با اشتیاق شرکت کند. (پاسخ دادن)

ج) در حیطه روانی حرکتی:

- ۱) فراگیر بتواند سیستم بهداشتی منطقه زندگی خود را شناسایی و براساس سلسله‌مراتب ساطمانی چارت اولیه ای برای آنها طراحی نماید. (مکانیسم)
- ۲) فراگیر بتواند حداقل به ۵ نفر از مراجعین پایگاه‌ها و مراکز سلامت جامعه از گروه‌های مختلف جمعیت (نوزادان، مادران باردار، دانش‌آموزان، سالمندان و ...) موارد بهداشتی را هنگام کارآموزی آموزش دهد. (آمادگی)

تعیین سهم و نقش دو جزء حضوری و الکترونیک:

- تمامی جلسات کلاس به صورت حضوری و در کلاس درس شماره ... دانشکده پرستاری و مامایی خرم‌آباد برگزار خواهد شد. در صورت ضرورت نیاز به استفاده از بستر آنلاین (آموزش پرخط) به دانشجویان و مسئولین مربوطه اطلاع رسانی خواهد شد.
- تکالیف درس در سامانه نوید بارگذاری خواهد شد. دانشجویان به مدت یک هفته فرصت خواهند داشت با مراجعه به صفحه شخصی خود در سامانه نوید به آدرس <https://lumsnavid.smums.ac.ir/> تکالیف را انجام دهند. سهم تکالیف در ارزشیابی پایان سال ۲ نمره از ۲۰ نمره است.

- آیا امکان برگزاری تمامی جلسات درس را به شکل حضوری دارید؟ بله خیر
- آیا برای درس کلاس آنلاین* در نظر گرفته‌اید؟ (انجام تکالیف درسی) خیر

نحوه ارزشیابی دانشجو و سهم هر کدام از فعالیت‌های مختلف دانشجو:

ردیف	فعالیت	نمره از بیست
۱	انجام تکالیف در زمان مقرر (در صورت لزوم در سامانه مدیریت یادگیری)	۱ نمره
۲	آزمون‌های کلاسی	۱ نمره
۳	حضور منظم در کلاس‌های حضوری/ مجازی آنلاین	۱ نمره
۴	ارائه کنفرانس گروهی	۳ نمره
۵	امتحان پایان ترم	۱۴ نمره

نوع آزمون:

- تشریحی پاسخ کوتاه چندگزینه‌ای جور کردنی صحیح-غلط
- سایر موارد (لطفا نام ببرید):

پیش‌نیازهای یادگیری:

- مطالعه دروس قبلی و آمادگی پاسخگویی به سؤالات مطرح شده در کلاس درس
- مطالعه موضوع هر جلسه قبل از ورود به کلاس درس وارونه در سامانه نوید (مدرس با بررسی گزینه مشاهده منبع توسط دانشجو به این بخش توجه خواهد نمود).
- توجه به درس و مشارکت فعال در بحث‌های گروهی در کلاس
- ارائه تکالیف و کنفرانس در زمان تعیین شده
- سایر وظایف در ادامه ترم متعاقبا اعلام خواهد شد.

قوانین و مقررات کلاس (در جلسات آنلاین و جلسات آنلاین به تفکیک):

- عدم استفاده از تلفن همراه در طول کلاس (خاموش/بی‌صدا)؛
- حضور به‌موقع و عدم غیبت در جلسات کلاس درس (برابر مقررات آموزش)؛
- ۳ بار تأخیر در ورود به کلاس، معادل یکبار غیبت محسوب می‌شود.
- خروج مکرر از کلاس درس، معادل عدم ورود بموقع در ارزشیابی لحاظ می‌شود.

شیوه‌ها یا استراتژی‌های تدریس:

- سخنرانی سخنرانی برنامه ریزی شده پرسش و پاسخ
- بحث گروهی یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL) یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)

سایر موارد: کلاس وارونه*

* کلاس وارونه (Flipped classroom): در کلاس درس سنتی، تدریس و یادگیری در کلاس رخ می دهد و برای فراگیر تکلیف در منزل در نظر گرفته می شود. اما در کلاس وارونه ، برعکس شاهد یادگیری در منزل و سپس تمرین در کلاس(واقعی یا مجازی) هستیم.

منابع درس:

۱- آیا کتاب خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بله خیر
در صورت وجود جدول زیر را تکمیل کنید:

صفحات و فصل های مشخص شده برای آزمون	مشخصات کتاب شامل عنوان، نویسندگان، مترجمین، انتشارات، سال و نوبت چاپ
مباحث مربوط به بهداشت جامعه ۱ طبق طرح درس	Allender J, Rector Cherie L, Warner K. Community & public health nursing: promoting the public's health. Wolters Kluwer, Last edition.
"	Lancaster M. Public Health Nursing, Population-Centered Health Care in the Community, Last edition.
"	ایلدراآبادی اسحق، درسنامه پرستاری بهداشت جامعه (۱، ۲، ۳)، نشر جامعه نگر، آخرین ویرایش
"	جدید میلانی مریم و همکاران، پرستاری بهداشت جامعه (۱، ۲، ۳)، انتشارات اندیشه رفیع، آخرین ویرایش
"	حسینی و. و همکاران، پرستاری بهداشت جامعه (۱)، نشر جامعه نگر، آخرین ویرایش
"	برنامه و راهنمای ایمن سازی (مصوب کمیته کشوری ایمن سازی)، ۱۳۹۴

۲. آیا مقاله خاصی برای معرفی به دانشجویان به عنوان منبع درسی در نظر دارید؟ بله خیر
۳. آیا برای درس خود اسلایدهای مباحث را نیز ارائه می دهید؟
بله، تمام مباحث بله، برخی از مباحث خیر
۴. منابع مطالعه بیشتر

- ۱) صفاری م. شجاعی د، آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، انتشارات سماط، آخرین چاپ
- ۲) صحبایی ف، امجدی م، پرستاری سلامت جامعه/ فرد و خانواده/ محیط، انتشارات حیدری، آخرین چاپ
- ۳) پلارک فردوس و همکاران، واکسیناسیون، نشر حیدری، چاپ ۱۳۹۸

تکالیف و پروژه های دانشجویان:

- ۱- حضور به موقع و فعال در تالار گفتگو مطابق جدول زمانی مباحث درسی
 - ۲- انجام تکالیف محوله در بازه زمانی تعریف شده در بخش تکلیف سامانه نوید (به تکالیف ارسالی خارج از زمان مقرر به هیچ وجه بازخورد داده نخواهد شد. لطفا دانشجویان محترم بازه زمانی پاسخ به تکلیف را حتما ملاحظه فرمائید)
- شرح تکلیف گروهی: دانشجویان در گروه های تعیین شده اقدام به جمع آوری و سازماندهی محتوای تعیین شده نموده و با نظر مدرس آماده ارائه خواهند شد. پیش از ارائه لازم است فایل نهایی محتوا برای بازبینی مدرس ارسال شود. مدت زمان ارائه محتوا در ۴۵ دقیقه است. تمام اعضای گروه باید قادر به ارائه محتوا و بازخورد به همکلاسی ها باشند. دانشجویان سایر گروه ها موظف به ارزشیابی گروه ارائه دهنده خواهند بود. زمان باقیمانده کلاس به بحث گروهی در خصوص محتوای همان جلسه اختصاص خواهد یافت.

• تکالیف گروهی دانشجویان

شماره	عنوان تکلیف	شرح تکلیف
۱	سلامت، بیماری و سطوح پیشگیری	گروه اول
۲	عوامل تعیین کننده سلامت	گروه دوم
۳	پویایی گروه	گروه سوم
۴	کار با گروه های آسیب پذیر	گروه چهارم

گروه پنجم	اصول نیازسنجی سلامت و آموزش بهداشت	۵
گروه ششم	پرستاری بهداشت مدارس	۶
گروه هفتم	پرستاری بهداشت مادران و نوزادان	۷

خودآزمون‌ها

۱. آیا برای درس خودآزمون در نظر گرفته‌اید؟ بله خیر
 خودآزمون‌ها بسته براساس جدول موضوعات درس در سامانه نوید به آدرس <https://lumsnavid.smums.ac.ir/> بارگذاری شده و دانشجویان موظفند در مهلت مقرر آن را انجام دهند.

سایر فعالیت‌های یادگیری:

- آیا برای درس اتاق بحث در نظر گرفته‌اید؟ بله خیر

- آیا برای درس گفتگوی همزمان در نظر گرفته‌اید؟ بله خیر

جدول زمان بندی ارائه مباحث یا موضوعات درس:

مدرس	ساعت برگزاری	فعالیت‌های تکمیلی جلسات آفلاین			شیوه ارائه جلسه			عنوان بحث یا موضوع	تاریخ	ردیف
		گفتگو	تکلیف	خودآزمون	آفلاین	آنلاین	حضور			
دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☐	☒	☐	☐	☐	☒	بهداشت جامعه و پرستاری سلامت جامعه	۰۲/۷/۳	۱
دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☐	☒	☐	☐	☐	☒	نقش و فعالیت‌های پرستار سلامت جامعه	۰۲/۷/۱۰	۲
دانشجویان و دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☐	☒	☒	☒	☐	☒	سلامت، بیماری و سطوح پیشگیری	۰۲/۷/۱۷	۳
دانشجویان و دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☒	☐	☒	عوامل تعیین کننده سلامت	۰۲/۷/۲۴	۴
دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☐	☐	☒	نظریه‌ها و الگوهای حفظ و ارتقاء سلامت	۰۲/۸/۱	۵
دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☐	☒	☒	☒	☐	☒	نظام های ارائه دهنده خدمات سلامت در جهان	۰۲/۸/۰۸	۶
دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☒	☐	☒	نظام های ارائه دهنده خدمات سلامت ایران و سیستم شبکه بهداشتی	۰۲/۸/۱۵	۷
دانشجویان و دکتر خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☐	☐	☒	مراقبت‌های اولیه بهداشتی PHC و اقتصاد سلامت	۰۲/۸/۲۲	۸

دانشجویان و دکتری خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☐	☐	☒	پویایی گروه	۰۲/۸/۲۹	۹
دانشجویان و دکتری خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☐	☐	☒	کار با گروه‌های آسیب پذیر	۰۲/۹/۶	۱۰
دکتری خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☐	☐	☐	☒	اصول نیازسنجی سلامت و آموزش بهداشت	۰۲/۹/۱۳	۱۱
دکتری خدایاری	۱۳-۱۵	☐	☒	☒	☐	☐	☒	ایمن سازی و واکسیناسیون	۰۲/۹/۲۰	۱۲
دانشجویان و دکتری خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☐	☐	☐	☒	پرستاری بهداشت مدارس	۰۲/۰۹/۲۷	۱۳
دانشجویان و دکتری خدایاری	۱۳-۱۵	☒	☒	☒	☒	☐	☒	پرستاری بهداشت مادران و نوزادان	۰۲/۱۰/۴	۱۴
								آزمون پایانی		۱۵

جدول مشخصات (Blue print) آزمون پایانی درس پرستاری سلامت جامعه

۴۶ سوال تستی و ۴ سوال تشریحی (هر سوال تشریحی به ارزش نیم نمره)

تعداد سؤال	وزن	اهمیت فراوانی *	فراوانی (کاربرد موضوع در عمل)	اهمیت موضوع	موضوع درس
۲	۰/۰۴	۲	۲	۱	بهداشت جامعه و پرستاری سلامت جامعه
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	نقش و فعالیت‌های پرستار سلامت جامعه
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	سلامت، بیماری و سطوح پیشگیری
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	عوامل تعیین کننده سلامت
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	نظریه‌ها و الگوهای حفظ و ارتقاء سلامت
۲	۰/۰۴	۲	۲	۱	نظام‌های ارائه دهنده خدمات سلامت در جهان
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	نظام‌های ارائه دهنده خدمات سلامت ایران و سیستم شبکه بهداشتی
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	مراقبت‌های اولیه بهداشتی PHC و اقتصاد سلامت
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	پویایی گروه
۲	۰/۰۴	۲	۲	۱	کار با گروه‌های آسیب پذیر
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	اصول نیازسنجی سلامت و آموزش بهداشت
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	ایمن سازی و واکسیناسیون
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	پرستاری بهداشت مدارس
۴	۰/۰۸	۴	۲	۲	پرستاری بهداشت مادران و نوزادان